

УДК 330

Карпів Н. – ст. гр. БМ-21

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ДЕРЖАВНИЙ БЮДЖЕТ ТА ЙОГО ФОРМУВАННЯ

Науковий керівник: асист. Мариненко Н. Ю.

Державний бюджет є планом формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань та функцій, які здійснюються органами державної влади та місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду.

Державний бюджет України на сучасному етапі виконує такі функції як:

- 1) перерозподіл національного доходу і ВВП;
- 2) державне стимулювання та регулювання економіки;
- 3) фінансове забезпечення соціальної політики; контроль за утворенням і використанням коштів централізованого фонду.

Бюджетний процес – це регламентована нормами права діяльність, пов'язана із складанням, розглядом, затвердженням бюджетів. Головні проблеми сучасного бюджетного процесу в Україні:

- об'єктивне бюджетне планування, яке б забезпечило реальні надходження до бюджету;
- складання та виконання цільових бюджетних програм;
- підвищення ефективності та прозорості використання бюджетних коштів;
- забезпечення дійового бюджетного контролю на кожній стадії бюджетного процесу.

Оснovo дохідної бази державного бюджету складають податкові надходження. Податок на додану вартість (ПДВ) є одним з основних бюджетоутворюючих податків. Тому важливим є прогнозування надходжень податків, у тому числі й ПДВ. Більшість економістів наголошують на диференціюванні ставок ПДВ у частині споживчих товарів і послуг. Це дасть змогу суттєво розширити базу оподаткування, підвищити гнучкість податкової системи, приведе структуру податків у відповідність із можливостями споживачів.

Щодо видатків державного бюджету, то потрібно поступово підвищувати соціальні витрати, але таке підвищення не повинне здійснюватися за рахунок скорочення державних інвестиційних витрат, які також мають зростати. Бюджетний дефіцит, який утворюється внаслідок перевищення видаткової частини державного бюджету над його дохідною частиною негативно впливає на економіку, зокрема, стимулюючи інфляційні процеси. Він є гальмом економічного зростання держави, а також має негативні соціальні наслідки. Тому бюджетний дефіцит доречно утримувати на безпечному рівні менше трьох відсотків до ВВП.

Для покриття дефіциту державного бюджету використовують державний кредит. Існування державного кредиту призводить до появи державного боргу, що, у свою чергу, негативно впливає на стан економіки у цілому, тому що його обслуговування відбувається за рахунок доходів бюджету. Отже, щоб запобігти кризовим ситуаціям у сфері державного кредиту, необхідно вдосконалювати систему управління державним боргом на основі розробки коротко- та довгострокових стратегій управління портфелем зобов'язань країни.